

Iva Brusić

Antonio Vinciguerra – ideološki začetnik venecijanskog izgleda grada Krka

Otok Krk bio je pod posrednom vladavinom Mletačke republike od početka XII. stoljeća, i to putem knezova Frankopana. Ugovorom između braće Frankopan, 1941. godine knez Ivan postao je jedini vladar otoka Krka te je zatražio zaštitu od Mletačke republike kako bi osigurao svoju poziciju i imovinu. Ipak, zadirući u imovinu svoga brata Martina uzrokuje probleme: potonji se odrekao svoje vladavine u korist Hrvatsko-ugarskog kralja Matije Korvina, koji je poslao vojsku da zaštiti svoj novostečeni teritorij. Uvidjevši da u pitanje dolazi i njegova suverenost nad otokom Krkom, Ivan je zatražio pomoć od Mletačke republike koja šalje svog izaslanika Antonija Vinciguerra. Vjerujući mu da će mu otok biti vraćen nakon završetka sukoba, Ivan predaje Krk Veneciji. Nakon povlačenja Blaža Podmaničkog i oslobođenja otoka, Ivan je odveden u Veneciju, povratak na otok mu je zabranjen, a Vinciguerra je postavljen za providura.

Vinciguerra je i prije izvoljevanja ove velike pobjede za Serenissimu bio značajna ličnost. Nakon nepunih godinu dana koje je proveo kao providur Krka piše svoj izvještaj pod naslovom Cronica di Veglia u kojem daje detaljan opis otoka, njegovu povijest te načine kojima se do tada njime upravljalo. Međutim, ono što je još značajnije, on govori i o tome kako „kolonizirati“ urbani prostor grada. Pri tome uvijek ističe ili želju naroda ili potrebu za obnovom kao izgovore i opravdanja da bi na važna mjesta u gradu postavio simbole Mletačke republike.

Značaj Antonija Vinciguerra još je veći kada znamo da je on samo začetnik tog procesa u gradu Krku. Njegove Reformationes et Ordinationes poslužile su kao upute za ostale providure o tome što se treba učiniti u gradu. Prepoznatljive simbole venecijanske dominacije pronalazimo po cijelom gradu Krku. To su, osim lavova svetog Marka, arhitektonski oblici i dekoracija kako profanih tako i religioznih građevina. Reljef lava koji se nalazi na kaštelu na trgu Kamplin može se datirati u 1480. godinu, te time povezati upravo s boravkom Vinciguerra u Krku, a kroz ostale lavove koje pronalazimo u gradu možemo pratiti i njegov utjecaj na svoje nasljednike.